

בש"פ 8565/17 - יונס אבו אל גיעאן נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 8565/17

לפני:

העוררים:

- כבוד השופט ד' מינץ
1. יונס אבו אל גיעאן
2. אחמד אבו אל גיעאן
3. יאסר אבו אל גיעאן

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית משפט המחוזי בבאר שבע
(כב' השופט דניאל בן טולילה) מיום
31.10.2017 בתיק 14288-10-17
תאריך הישיבה: י"ח בחשון התשע"ח (07.11.17)

בשם העוררים: עו"ד דרויש נאשף

בשם המשיבה: עו"ד עילית מידן

החלטה

ערר על החלטת בית משפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט דניאל בן טולילה) מיום 31.10.2017 בתיק 14288-10-17, בה נעתר בית המשפט לבקשת שירות המבחן לדחות את מועד הגשת תסקיר מעצר בעניינם של העוררים מיום 2.11.2017 ליום 19.11.2017.

1. כתב האישום שהוגש נגד העוררים ייחס להם עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, הדחה בחקירה והיזק בזדון. יחד עם הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה לעצור את העוררים עד לתום הליכי המשפט נגדם. בדיון שהתקיים ביום 17.10.2017 בבקשת המעצר, הסכים בא-כוח העוררים לקיומן של ראיות לכאורה ביחס לכל העוררים (אם כי ציין שלגישתו קיים כרסום משמעותי בעניין הראיות המבססות את ההאשמות נגד עורר 3, אך שמר את זכויותיו לטעון בעניין זה לאחר שיתקבל תסקיר

עמוד 1

בעניינו) וכן לקיומה של עילת מעצר. הוא ביקש אפוא שיוזמן תסקיר מעצר בעניינם של שלושת העוררים כדי שיבחן את שחרורם לחלופת מעצר. עוד הוסיף כי הואיל ומדובר באנשים צעירים נעדרים עבר פלילי, הוא מבקש להורות לשירות המבחן שיחיש את מלאכתו בהגשת התסקירים. בית המשפט נעתר לבקשת בא-כוח העוררים וקבע שהמשך הדיון יישמע ביום 2.11.2017 וביקש משירות המבחן להחיש את הגשת התסקירים עד המועד שנקבע, בשים לב לגילם הצעיר (עורר 1 כבן 29, עורר 2 כבן 20 ועורר 3 כבן 31) ועברם הנקי של העוררים.

2. אלא שבניגוד להנחיית בית המשפט, ביום 30.10.2017 הוגשה בקשה מטעם שירות המבחן לדחיית הגשת תסקירי המעצר מפאת מגבלות כוח אדם והעומס הרב בו שרוי השירות. ביום 31.10.2017 נעתר בית המשפט לבקשה וזאת מבלי לקבל את עמדת הצדדים לה, וקבע את הדיון ליום 19.11.2017. על החלטה זו הוגש הערר שלפני.

3. לטענת בא-כוח העוררים, שגה בית המשפט המחוזי עת נתן את ההחלטה ב"פתקית" וכי הימשכות המעצר בלא הגשת תסקיר "משנה את נקודת האיזון". בנסיבות שנוצרו היה מן הראוי לדעתו לאפשר לעוררים לטעון את טענותיהם במסגרת הדיון שהיה קבוע ליום 2.11.2017 טרם מתן ההחלטה בדבר דחיית מועד הדיון. בכל מקרה, היה על בית המשפט לתת את החלטתו רק לאחר קבלת תגובתו שלו לבקשת הדחייה של שירות המבחן.

4. לטענת המשיבה, אין תוחלת לערר וזאת מפני שהיה זה בא-כוח העוררים עצמו שביקש לערב את שירות המבחן כדי שיערכו תסקירי מעצר בעניינם של שלושת העוררים. היה זה גם בא-כוח העוררים שהסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. לפיכך, במקום שבו שירות המבחן ביקש דחייה לשם הכנת התסקירים, החלטת בית המשפט אך נתבקשה בנסיבות העניין.

5. עיון בפרוטוקול הדיון מיום 17.10.2017 אכן מלמד כי היה זה בא-כוח העוררים אשר ביקש שיוכנו תסקירי מעצר על אודות שלושת העוררים. אמנם בדיון שלפני טען בא-כוח העוררים כי דבריו הוצאו מהקשרם והוכתבו אך בתמצית לפרוטוקול הדיון, שכן כוונתו הייתה לבחון את שחרור העוררים לחלופת המעצר ללא תסקיר. אלא שקשה להלום טענה זו, שכן תכלית קבלת התסקיר ביזמת בא-כוח העוררים הייתה כפולה, כפי שנאמר באופן מפורש בפרוטוקול הדיון. תכלית אחת הייתה לבחון חלופות מעצר אודות שלושת העוררים, והתכלית האחרת הייתה לטעון לשחרור עורר 3 אשר לגביו שילובן של טענות הכרסום בראיות לכאורה וטענות שתועלינה לאחר קבלת התסקיר, יאפשר את שחרורו.

6. השאלה היחידה שיש לשאול היא אפוא, האם היה מקום לכך שבית המשפט יבקש את תגובותיהם של הצדדים לבקשת שירות המבחן לדחיית מועד הגשת תסקירי המעצר בעניינם של העוררים. זאת, בשים לב לדחייה הארוכה יחסית שנתבקשה החל מיום 2.11.2017 עד ליום 19.11.2017. בעניין זה טען בא-כוח העוררים כי לו הייתה ניתנת לו ההזדמנות להגיב על בקשת הדחייה, שמא היה שוקל לעתור לשחרור העוררים לחלופה ללא קבלת תסקירי המעצר בעניינם.

7. יש ממש בטענת בא-כוח העוררים. חיזיון נפרץ הוא במקומותינו, למרבה הצער, שמוגשות בקשות רבות מטעם שירות המבחן בערכאות הדיוניות לדחיית מועדים להגשת תסקירי מעצר. אני מעביר על כך ביקורת, שכן כפי שמפורט בבקשות לא פעם, וכפי שפורט במקרה זה, הדבר נעוץ בעומס עבודה ומגבלות כוח אדם של שירות המבחן. השאלה היא כיצד על בית המשפט לנהוג כאשר מוגשת לפניו בקשת דחיית מועדים מטעם שירות המבחן, והאם עליו לבקש את תגובותיהם של הצדדים כל אימת שמוגשת לפניו בקשות מסוג זה.

8. מדרך הטבע, התשובה לשאלה זו היא תלוית נסיבות, ובראש ובראשונה משך הדחייה המבוקשת. אם מדובר בדחייה של מספר ימים בודדים, הרי שההנחה המסתברת היא שהצדדים יסכימו לדחייה וכי עצם מתן ההחלטה לקבלת תגובות הצדדים ומתן החלטה נוספת לאחר קבלת התגובות, והזמן שיחלוף בין לבין, עלול להימשך זמן ארוך יותר מאורך הדחייה המבוקשת. לעומת זאת, כאשר מדובר בבקשת דחייה לזמן ארוך יחסית, נראה כי עובר למתן החלטת בית המשפט מוטב שיבקש לקבל את עמדת הצדדים למבוקש. וטעם רב בכך, שכן אין להוציא מכלל אפשרות, כמו במקרה זה, שבא-כוח הנאשם באותו מקרה יוותר בנסיבות העניין על קבלת התסקיר ויחפוץ לטעון לשחרור הנאשם לחלופת מעצר גם בהיעדר התסקיר.

9. במקרה זה נראה על פניו שהארכה המבוקשת הייתה אכן ארוכה, אליבא דכל הדעות. לפיכך, מן הראוי היה עוד טרם נדחה מועד הדיון, לבקש את עמדתם של הצדדים למבוקש. הערה זו היא הערה לעתיד לבוא, שכן במצב שנוצר היום, בו הדיון קבוע לפני בית המשפט המחוזי בעוד כשבוע וחצי, נדמה כי קיום דיון לפני בית המשפט לפני מועד הדיון הקבוע, לא רק שיקשה על הצדדים ועל בית המשפט, אלא שספק אם יניב תועלת לעוררים ושמה מוטב להם שימתינו את הימים הספורים שנותרו עד למועד הדיון לשם קבלת התסקירים בעניינם.

התוצאה האופרטיבית של החלטה זו היא אפוא שבכפוף להערה דלעיל, הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ח בחשוון התשע"ח (7.11.2017).

ש ו פ ט